

THORVALDSEN'S WEEDS

Lokalitet: Thorvaldsens Museum, København

Bygherre: Kunstner Crystal Bennes & kurator Karen Benedicte Busk-Jepsen

Øvrige rådgivere: Botaniker Natasha de Vere og Tagtomat

Ydelser: Landskabsarkitektfaglig rådgivning; skitsering, projektering og realisering

Areal: 500 m²

Projektperiode: 2023

”Thorvaldsens Museum er blomstret op”, stod der på forsiden af Berlingske Tidendes kultursektion den 27. juni 2023. Her anmeldte kunstdredaktør Birgitte Ellemann Höegh udstillingen *Flora Italica*, med det blomstrende *Thorvaldsen's Weeds* som hovedværket.

Værket fortæller historien om den romerske eng, der i 1840'erne blomstrede op omkring Thorvaldsens Museum. Urterne, der gjorde sit indtog på forpladsen, var ankommet som frø i det hø, man dengang havde emballeret Thorvaldsens skulpturer med, for at beskytte dem under skibstransporten fra Rom til København.

Tilblivelsen: Med hjælp fra forskellige aktører

De fortællinger, der knytter sig til værket, har været centrale for materialiseringen – både den bagvedliggende historie og selve fremstillingen af værket. En særlig fokus på det sociale og klimatiske fodaftryk giver værket en etisk dimension. Det har medført en ærlighed i værkets tilblivelse og i dets udtryk, som tilførte en ufriseret kontrast til museets stringente linjer.

Rammen, der holdt bedet sammen, bestod af genanvendte egesveller fra en 1800-tals bygning på Jagtvej. Træet blev udlånt af STARK GENTRÆ, som bringer det videre til et nyt liv efter udstillingen. Tilskæringerne af egesvellerne er foretaget

af elever fra TAMU København. Svellerne er kammet sammen med en lille hilsen til mosaikgulvene i bygningens korridorer. Det er samtidig et fleksibelt system, der lettede samlingen af bedet på den begrænsede plads, der er i atriet. Frøblandingen er udvalgt i et tæt samarbejde mellem Crystal Bennes og botaniker Natasha de Vere. Med ønsket om at genskabe den italienske eng, er plantelisten sammensat af arter fra historiske herbarieark og arter fra hø i transportkasser, fundet på museets loft.

Etableringen af bedet er udført af Tagtomat med god hjælp fra en række frivillige. Crystal Bennes har selv udsået frøene.

Værket: Indramning af det forvildede

Med de spirende italienske urters indtog, åbnede værket for spørgsmål om hjemmehørende arter. Særligt i et fremtidigt klima, som måske kommer til at ligne det norditalienske. Med gårdfrisens stiliserede palmer og andre eskorter som bagtæppe, blev bedets urtetæppe også en vild kontrast og en naturæstetisk kommentar. I en tid, hvor naturens forudsætninger trænger til en opstigning, er oplevelsen af samhørighed med naturen et vigtigt greb, til en bredere forståelse. Det duftende bed, der tiltrak hidtil usete insekter til den lille atriumgård, tilbød en sensorisk æstetisk oplevelse af bynatur, for de mange mennesker der også lod sig tiltrække.

MAJPORTEN

Lokalitet: København S

Bygherre: Københavns Kommune

Rådgiverrolle: Totalrådgiver

Ydelser: Landskabsarkitektfaglig rådgivning; brugerinddragelse, skitsering, projektering, myndighedsbehandling, byggeledelse og fagtilsyn

Areal: 1700 m²

Projektperiode: 2011-2012

På Amager har vi anlagt Københavns første byhave – et lille frodigt parkrum omkranset af lokale veje og boligkarréer. Majporten er en nyfortolkning af et klassisk haveanlæg, hvor beplantningen fungerer som et socialt tiltag der styrker ejerskab og fællesskabsfølelsen.

Byhaven er på en og samme tid en privat have og en offentlig lommepark. I den grønne oase mødes boligkarréens beboere, mens forbipasserende har lov at gå igennem eller opholde sig, som man gør det som gæst.

Rumlig disponering, som tillader forskellig anvendelse

Majporten er struktureret omkring diagonale grusstier med asymmetrisk kantning, som former mindre pladsdannelser. Langs

stierne er højbede med stauder, krydderurter og frugtbuske til fælles benyttelse. Stierne mødes under en høj pergola hvorunder trædæk tilbyder sig som sidde- og liggemøbler. Omkring hovedaksen er små plæner omkranset af træer og buske.

Lokalt engagement sikrer parkens fremtid

Gennem løbende beboerinddragelse har vi i fællesskab fået skabt en grobund for ejerskab, som betyder at beboerne passer og plejer deres egne dyrkningshaver på det offentlige areal.

Beboernes ejerskabs- og naboskabsfølelse er vokset, samtidigt med at nærmiljøet har fået et lokalt mødested og et opholdsrum i grønne omgivelser.

MØRKHØJ BYPARK

Lokalitet: Mørkhøj, Gladsaxe

Bygherre: Gladsaxe Kommune

Rådgiverrolle: Totalrådgiver

Øvrige rådgivere: 10 Tons, Rune Fjord Studio, Elverdalen og Dines Jørgensen Rådgivende Ingeniører

Ydelser: Landskabsarkitektfaglig rådgivning; konkurrence, skitsering, projektering, myndighedsbehandling, byggeledelse og fagtilsyn

Areal: 4000 m²

Projektperiode: 2021-2022

I Mørkhøj har vi i tæt samarbejde med kunstnerne 10 Tons og Rune Fjord Studio skabt en 'forvandlings have' som forener en frodig bypark med et legeland, der skaber rammer for spirende fortællinger om pollen, frø og planter. Byparken er placeret centralt i bydelen mellem tre forskellige offentlige funktioner, med intentionen om at skabe et nyt, lokalt knudepunkt for fællesskab og aktivitet – en grøn oase, som ikke findes andre steder i Mørkhøj i dag.

Et lokalt samlingspunkt med grønne rammer

Byrummet spænder sig ud mellem skole, bibliotek og lægehus. Det er et mødested for de tre forskellige brugergrupper, hvormed der er skabt grobund for relationer på tværs. En stor fælles terrasse skaber mulighed for ophold og er et mødested indrammet af beplantninger med årstidsvariation og stor diversitet. Mindre rum i parken er allokeret til hhv. skole og biblioteket. Vi har disponeret rummet så de trafikale åre er blendet ind i landskabet. Orienteringen er klar, men føles fri og tryk for bløde trafikanter.

Projektområde som bæredygtig materialebank

I byparken får brugte materialer nyt liv. Vi har betragtet projektområdet som en materialebank, hvor eksisterende fliser og murværk, som er frigivet i forbindelse med rydning af grunden, er anvendt til nye belægninger og mure i parken. Den gamle skolemur er genanvendt som rumdeler og siddebænk og som markeringer ved parkens tre indgange. Vi har tilført materialer fra kommunens materialelager og anvendt dem på nye måder, hvor f.eks. borduresten er anvendt som støttemure.

Kunst og landskab sætter gang i fantasien

Legerealernes inventar optræder i form af smukke pollen, frø og spirer. Ved at imitere naturens egne byggesten har vi skabt et visuelt stærkt og gennemgående koncept for byparkens materialer og konstruktioner, som forstærker naturoplevelsen. Udover at give borgerne en legeplads i nye, grønne rammer for fællesskab og aktivitet, understøtter det landskabelige greb også muligheden for læring om naturens bestanddele, årstidernes skift og samspillet mellem dyr og planter.

CBS SOLDÆK

Lokalitet: Frederiksberg

Bygherre: Copenhagen Business School

Rådgiverrolle: Totalrådgiver

Ydelser: Landskabsarkitektfaglig rådgivning; skitsering, projektering, myndighedsbehandling, byggeledelse og fagtilsyn

Areal: 1000 m²

Projektperiode: 2017

CBS består af tre bygninger i et langstrækt urbant parkforløb mellem to metrostationer, og i relation til centrale byfunktioner som Frederiksberg Hovedbibliotek, Gymnasium, Centeret mfl. Sammensmeltningen mellem universitet og byrum, giver et livligt sted hvor der er kommer mange mennesker, på alle tider af døgnet. For at give de studerende deres egen plads i byen, har vi opført et opholdsdæk, som binder CBS's hovedbygning sammen med den grønne kile.

Et rum i rummet, hvor de studerende har ejerskab

De studerende savnede et udendørs opholdsrum i relation til deres fredagsbar. For at imødekomme deres behov, har den bærende idé været at skabe et opholdsrum med sin egen nerve, tydeligt funderet i CBS, og som er indpasset i rumlig dialog med eksisterende byrum.

Vi har udformet et trappe- og opholdsdæk, placeret overfor den

store eksisterende træterrasse ved foden af CBS' hovedbygning. Dækkets formsprog tager udgangspunkt i terrassen, så der skabes et sammenhængende rum henover den eksisterende promenade.

Nye forbindelser i eksisterende anlæg

Dækkets placering og orientering i eksisterende skrånende terræn drager nytte af stedets topografi. Vi har udformet dækket med trin og plateauer, så det på en og samme tid skaber ophold og adgang. I forlængelse af dækket har vi udvidet den eksisterende grussti med en terræntrappe, som er en ny forbindelse på tværs af parkforløbet. Terræntrappen består af træsveller og grusflader, som danner en elegant overgang mellem trædæk og sti. To steder forlænges træsvellerne ud i terrænet hvor de optager fald og inviterer til ophold på græsset under trækroneerne. Således fungerer soldækket som en overgang, og et forbindelsesled mellem kilen og CBS.

CYKELLEGEPLADSEN PÅ FORMOSAVEJ

Lokalitet: København S

Bygherre: Københavns Kommune

Rådgiverrolle: Underrådgiver

Øvrige rådgivere: OK Nygaard

Ydelser: Landskabsarkitektfaglig rådgivning; skitsering, projektering, myndighedsbehandling og fagtilsyn

Areal: 1400 m²

Projektperiode: 2018

Som et lokalt samlingspunkt i et villakvarter på Amager, danner cykellegepladsen ramme om fysisk aktivitet og møder naboer imellem. Vi har taget afsæt i grundens tidligere anvendelse som bus- og sporvognsvendeplads, og udformet den tematiske legeplads med fokus på fysisk aktivitet. Cykellegepladsen er udført som et midlertidigt byrum med rammer for cykelleg for store som små.

På beboernes eget initiativ

Da arealet på hjørnet mellem to lokale veje havde ligget tomt længe, tog beboerne i villakvarteret på Amager fat i Københavns Kommune med ønsket om at få etableret et lokalt mødested, med plads til leg og fysisk udfoldelse. I 2016 fik beboerne sammen med Amager Øst Lokalvalg tilladelse til at etablere en midlertidig cykellegeplads på den tidligere bus- og sporvognsvendeplads. Økonomisk støtte gjorde det i 2018 muligt at etablere en permanent cykellegeplads, som vi har tegnet og projekteret sammen med OK Nygaard.

Genanvendte materialer og drøn på legen

Cykellegepladsen skaber rammerne for cykelleg i alle aldre og bliver kvarterets nye samlingssted. Pladsen er udlagt som en bevæget asfaltflade, omkranset af frodig beplantning. Fladen har en blød terrassering med bakker og buler der gør den sjov og udfordrende at cykle på, samtidig med at brugen ikke begrænses. Opstribede flader sætter rammerne for cykellege, mens andre dele af legepladsen er udformet med redskaber, der er afhængige af børnenes eget initiativ og leg. Flere af projektets cykellege er inspireret af Cyklistforbundets bog om cykellege. Et område af cykellegepladsen er udformet som trafiklegeplads for de mindste børn, med skilte, lyssignal og fodgængerfelter.

Ved etableringen af cykellegepladsen har vi genanvendt flere materialer, samt genbrugt materialer fra Københavns Kommune eget materialedepot. En lang siddekanter er integreret i designet af cykellegepladsen, og fungerer således både som afskærmning ud mod vejen, samtidig med at den muliggør ophold.